

IN VREDESNAAM...

Vrede op aarde: ieder jaar met Kerstmis klinkt het overal weer in alle toonaarden, al eeuwenlang. Maar zoals gewoonlijk liggen droom en werkelijkheid helaas vaak ver uit elkaar. Vrede met Kerstmis is al langer niet zo vanzelfsprekend meer. Sterker nog: voor duurzame en mondiale vrede zullen we de handen flink uit de mouwen moeten blijven steken. En voor het vinden van vrede en rust in jezelf is het al niet anders: ook dat komt je niet zomaar aanwaaien.

Met het ingaan van de wintertijd brak in vroegere tijden de periode aan dat men een paar maanden dicht op elkaar zou moeten doorbrengen. Dat leidde meestal tot een ritueel van allerlei goede voornemens, waarin de moeilijkheden van die gedwongen samenkomst met zo groot mogelijke welwillendheid moesten worden opgevangen. Als zodanig kan het zonnewendefeest van 21 december – dat feitelijk aan de geboortewieg van Kerstmis heeft gestaan – als een vredesfeest gezien worden. Maar dan toch vooral als een binnenhuiselijke vrede. De huidige gerichtheid op wereldvrede kwam aanvankelijk niet in beeld. Integendeel: de buitenwereld werd als 'vreemd' geweerd en kou, ellende, oorlog en ziekten werden als ongewenste vreemdeling buiten de deur gehouden. Vrede dus eerder beleefd als welbehagen dan afwezigheid van wereldwijde strijd en conflicten.

Inmiddels leven we anno 2016. Kerst en vrede is de laatste decennia een moeizame en haast tegenstrijdige combinatie geworden. Want wanneer je de beelden en verhalen die ons via krant en televisie vrijwel dagelijks bereiken in ogenschouw neemt, dan lijkt het wel alsof de hele wereld in brand staat. Hoewel de statistieken ons willen doen geloven dat agressie en criminaliteit afnemen, zien we tegelijkertijd dat de wapenindustrie eerder groeit dan dat deze krimpt. Wereldwijd woeden bloedige burgeroorlogen, schrikken vreselijke terreurdaden ons op, zien we hoe onschuldige mensen worden mishandeld en neemt agressie hand over hand toe. De term 'koude oorlog' leek vergeten, maar duikt steeds vaker weer op. Uitgerekend de bakermat van ons westers christendom is een uiterst explosieve regio geworden.

Het totaalbeeld van dit alles levert een wereld op vol tegenstellingen, uit balans, het evenwicht verloren. Natuurlijk, we bidden en overleggen om vrede, want we willen niet dat van onze wereld een troosteloze ruïne wordt gemaakt. Maar vrede lijkt momenteel verder weg dan ooit en oorlog soms angstwekkend dichtbij. Het blijft een vervreemdende ervaring: bidden voor vrede, terwijl op veel plekken in de wereld de oorlogsmachines op volle toeren draaien. En ook al is angst een slechte raadgever: steeds vaker houden we onze adem in voor wat er nog allemaal kan gaan komen; zeker met kerst zakt dan de moed je in de schoenen als het om vrede en veiligheid gaat.

'Vrede op aarde', zo luidde in de kerstnacht de boodschap van het engelenkoor. Misschien moeten we terug naar de oorspronkelijke vredesgedachten van Kerstmis en vrede vooral zien als een innerlijk gebeuren. Anders gezegd: zoek met kerst vooral vrede in jezelf, rust in je hoofd, lijf en leden. De vindplaatsen hiervoor zullen voor iedereen verschillend zijn. Voor de een is dat misschien de kerstnachtviering of het kerststalbezoek in de kerk, voor de ander de intieme sfeer in het gezin thuis of bij familie. En weer anderen vinden wandelend in de natuur of met een boek in een hoek rust en vrede in zichzelf. Hoe dan ook: vandaaruit kijk je dan misschien toch weer eens met andere ogen en met een andere bril de wereld in. Niet dat daarmee de mondiale conflicten zijn opgelost of de dreigingen verminderd; het is goed dat kritisch realisme je met twee benen op de grond houdt. Maar de geboorte van een weerloos kind dat al meer dan twee eeuwen de wereldgeschiedenis mede bepaald heeft en

bij wie velen zin en betekenis voor hun eigen leven vinden, kan misschien een bescheiden, maar waardevolle bijdrage leveren op weg naar een vreedzame samenleving, zeker als mensen van goede wil zijn. Want vrede op aarde zou immers een blijvend verlangen moeten zijn, soms misschien tegen beter weten in. Laten we daarom de hoop op vrede levend houden, in vredesnaam.

Jan Simons